

LØGMANSRØÐAN 1967

av P. M. DAM

Tað er tessverri ein villa, tá ið menn við nýttársleitid hildu, at stórt tókt yvirskot var frá rakstrinum í figgarárinum 1966 —67.

Nú, ið fjarðar av, er heldur talan um afturgongu í, ið hvussu er, tøkum — »likvidum« — peningi.

Tá ið meirbrúkið er tikið við, er tað »formella« yvirskotið tal-liga bráðnað burtur, og taka vit eftirstoðurnar fyri árið 1966 uppi, er talan um beinleiðis hall ella afturgongu í »likviditeti-num«.

Menn, ið droymdu um at kunna nýta tað kunngjorda væntaða yvirskotið til nýggj vinnulivsframtøk, komu at sita vónbrotnir í so máta.

Hin beiski veruleikin var, at nýggir pengar máttu á borðið, um nýggjar eykaútreiðslur skuldu gjaldast.

Soleiðis var, tá ið fiskimonn-um skuldu tryggjast eykavið-bøtur aftur imóti tí inntøku-smeiti, hin lækkandi fiskapris-urin kom at geva teimum.

Soleiðis var, tá ið talan var um, at lögtingið við stórpeningi skuldi fara upp í flogmálið.

LANDSKASSANS STÓRTOP

Viðvíkjandi vinnulivinum er, sum borið við, lítið at rósa av, hóast menn á seinasta heysti høvdu á máli, at framleiðsla og prisir stóðu væl og komu at geva meir til landið enn fram-manundan.

Brátt komu veikleikarnir und an kavi. Prísvónirnar brustu, og veiðunøgðin sveik í mun til, hvat ein kundi vænta av okkara nútímans skipum. Tað stóð á kongunum hjá monnum at gjalda rentur og avdrátt. Mangir høvdu verið so illa fyri, at teir ikki orkaðu at greiða allar gjaldskyldur sínar, og har, sum landsstýrið landskassans vegna hevði veðhildið fyri banka og øðrum lánum, var ikki frítt fyri, at landskassin varð kravdur at halda veðhaldsskyldu sína og leggja peningin út.

Tey daprastu dømini eru so aftur portugalstrolarnir. Og tað er tessverri so, at tann av teimum, sum hevur greitt seg ringast, er Leivur Øssurssonur. Hansara hall ella »trekka« upp á landskassan er ikki minni enn kr. 1.838.145 fyri tíðina aftan á rekonstruktiónina, og undan henni var landskassans útløga fyri hann kr. 3.177.000,- ella fyri alla tíðina, síðan hann kom til Føroyar kr. 5.015.145,-.

I somu tíð eru samlaðu tøluni, ið landskassin hevur goldið fyri hinar báðar:

kr. 4.772.576,- fyri Vágbingin, kr. 4.101.571,- fyri Ólav Halga. Í hesum tølum eru tað lögtingsins studningslán upp á 20

%. Studningslátni eru kr. 1.240.000,- til hvønn teirra: »Leiv Øssurssonar«, »Vágbing-sins« og »Ólav Halga« ella í alt kr. 3.720.000,-.

Tilsamans er landskassans út-løga til hesar 3 trolararnar kr. 13.889.293,-.

Taka vit studningslátni frá, verður talið í dag kr. 10.169.293 — Og tá er studningslánið 5 % stórri enn til hinar trolararnar, ið vanliga bara hava fingið 15 %.

Og enn er eftiri at gjalda av trolaraskuldini, ið landskasin heftir fyri kr. 1.900.000,- x 3 = 5.700.000,-.

VEIÐAN VÁG Í TOLUM

Annars standa veiðutølini soleiðis viðvíkjandi toski, hýsu, longu, upsa, brosmu og konga-fiski tikið saman undir einum: 1964: 118.072.039 kg. 1965:

108.468.168 kg. 1966: 102.520.555 kg.

Ein stóðug nogdarminking frá ári til ár.

Men sildaveiðan er vaksin, so tað í samlaðum tonsatali vigar meira enn upp í móti minking-ini.

Sildaveiðan var:

1964: 19.211.545 kg. 1965: 34.618.790 kg. 1966: 61.604.118 kilo.

Samlað í krónuvirði fyri hvørt árið vóru tøluni fyri hesi fiskaslagini uttan sildina:

1964: kr. 109.567.000,-

1965: kr. 132.355.000,-

1966: kr. 97.324.000,-

Allur okkara útlutningur var:

1964: kr. 135.910.000,-

1965: kr. 177.820.000,-

1966: kr. 172.570.000,-

Her er sostatt talan um mun-andi afturgongu frá 1965 til 1966.

Hvussu ið solunøgð og út-flutningskrónutalið verður í ár er ilt at spáa við vissu.

(Framhald á 7. síðu)

Ansíð eftir, nú fer Poul Sørensen

TAÐ er gamli vinstrahovdingurin Erik Eriksen, fyrr. forsætisráð-harri, sum skal hava sagt orðini omanfyri í fólkatingsbólkinum hjá vinstraflokkinum.

Poul Sørensen, sum nú er 63 ára gamal, hevur eitt áramál verið for-maður í tingbólkinum hjá konserva-tiva fólkaflakkinum.

Tað var ein tíð, tá vinstriflokk-urin og teir konservativu arbeiddu væl og nær saman, ja, einaferð var talan um at gera hesar báðar flokk-ar til ein flokk, men tá bataði ikki, og høvuðstalsmaður vinstraflokksins fyri hesum samarbeiði var Erik Eriksen, men andstoðan í flokki hansara var so stór, at hann noyðd-ist at leggja frá sær sum flokks-formaður.

Tað bar ikki so væl til hjá Poul Sørensen og teimum konservativu at koma á tal við nýggja vinstrafor-

Erik Eriksen

mannin Poul Hartling, sum heldur royndi samarbeiði við radikala vinstraflokk; men størvegis sam-vinnu spurdist ikki burtur úr hes-um samarbeiðsroyndum.

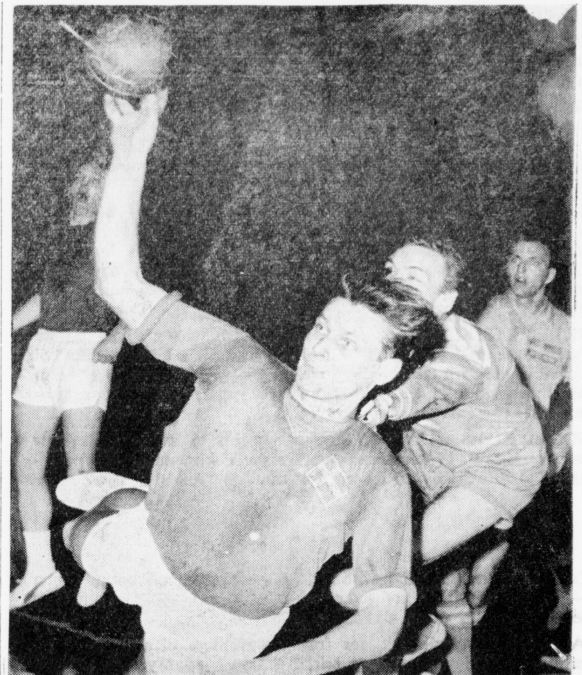
Leggur Poul Sørensen frá sær, verður Poul Møller, orðførari kon-servativu í fólkatetinginum, væntu-liga nýggjur formaður.

GRIND DEYÐ Í KLAKKSVÍK

Um hálvum átíttíðina hóskvöld-ið varð grind funnin fyri Gotunesi, og varð hon ríkin á Klakksvík, har hon legði beinin. — 101 hvalir vóru merktir.

BRÚDLEYP

I dag giftast á Strøndum Jóvina Nielsen av Selatrað og Simun Ras-nussen av Strøndum.

Per Svendsen (HIF) í landsliðsdysti móti Svørkí

Við Tjaldrinum sunnakvöldið 6. august kemur danska 1-divisjóns-liðið HIF (hondbóltlið) at vitja KYNDIL. HIF (Helsingør) er eitt av Danmarkar sterkastu liðum og verður tað sostatt fyrsta vitjan í hes um klassa. Kontaktaður fyri Kyndil hevur verið Jørgen Larsen, landfóti, sum sjálvur hevur spælt á hesum liði. Við í ferðini hesaferð eru:

1. Egon Jensen, hevur spælt 2 1-divisjónsdystir
2. Jan Vibe Hastrup, 70 1-div. dystir og 4 unglandsdystir
3. Jan Jensen, 131 1-div. dystir og 4 unglandsdystir
4. Per Børgesen, 95 1-div. dystir og 2 ungdómslandsdystir

5. Per Svendsen, 165 1-div. dystir og 30 landsdystir
6. Niels Larsen, 30 1-div. dystir
7. Kåten Larsen, 3 1-div. dystir
8. Vilhelm Kronborg, 9 1-div. dystir
9. Lennart Nielsen, 1 1-div. dyst
10. Erik Gotje, 1 1-div. dyst
11. Mogens Menck, 53 1-div. dyst.

Leiðarar:

Mogens Jensen
Poul Brock
Henning Riis

Fyrsti dystur verður spældur mánakvöldið 7. august kl. 19 móti Kyndil. annar dystur verður óivað einin í Havn, triði dystur verður í Vestmanna og fjórði verður í Havn móti samansettum liði.

Hvi gera landsfyrirtekur ópopulerar?

Leingi hevur verið longest eftir nýggjum »Smyrli«. Hann er nú komin, til lukku.

Landið yvirtekur nú returnar bæði í Vágur og til Klakksvíkar sum burdi verið púra rætt. Men hyggur tú í ferðatælanina hjá Stranfaraskipunum, legg tá ikki merkis oll tey skip, ið eru kom-in at fylgja við »Smyrli«. Nú vera tey brúkt umframt Smyril, at sigla vágamonnum fraktina, tí hana hevur Smyril ikki stund-ir (vilja) at taka.

Hesi bæði skip kosta hopin av peningi at dríva, aftrat tí at tað ofta er spilt vora, ið kemur úr teimum, tá teir ofast ferma kvöldið fyri.

Sjálvu um Smyril kundi verið stórri og burdi verið meira skjót gangandi, er hann vælutgjordur við lssuamboðum.

I Vágum verður fraktin van-

liga bytt í 3 partar — Miðvág, Sandavág, Sorvág —. Hevði tað ikki verið ein loysn, at spart um landskassan og tey, ið nýta skulu fraktina, við at vaksa um manning og goymslupláss á bryggjuni í Havn, so at vora varð sorterað í triggjar til fimm containarar, og so Smyril tók teir við vestur og suður, tá ið nakað var í teimum?

Kom ikki og sig, at hetta tærnar so nógv, at tað ikki ber til, tí hetta er avgjort besta loysn fyri allar partar. Ikki containaravora kundi verið send einaferð um vikuna við t. d. »Pride«, tá hann nú verður yvirtikin.

Goðu menn, hugsi tykkum um, tí landsfyrirtekur eiga at bera seg betur enn aðrar, bert viljin er til staðar.

Hans.

Poul Sørensen